

Tillsammans i trafiken

Om trafiksäkerhet
och trafikregler i Sverige

Tillsammans i Trafiken

Om trafiksäkerhet
och trafikregler i Sverige

Best.nr 89127, utgåva 3

Vägverkets hemsida har ändrats. Därför fungerar inte de länkar som anges i materialet. Här nedan anges de nya länkarna för respektive sida.

Sida 7: www.vv.se/trafiken/trafiksakerhet

Sida 9: www.vv.se/trafiken/bil/sakerhet-i-bil

Sida 12: www.transportstyrelsen.se/sv/Vag/Trafikregler-vagmarken/Trafikregler/Sa-skyddar-du-barnen---regler-och-tips/

Fakta om barn i trafiken: www.vv.se/Trafiken/Barn-och-ungdom/Fakta-om-barn-och-trafik/

Sida 19: www.vv.se/trafiken/cykla--ga/

Sida 22: www.vv.se/trafiken/cykla--ga/gaende

Sida 24 Trafikregler: www.transportstyrelsen.se/sv/Vag/Trafikregler-vagmarken/Trafikregler/
www.transportstyrelsen.se/sv/Vag/Trafikregler-vagmarken/Trafikregler/Guide-over-nagra-trafikregler/

Sida 26: www.vv.se/trafiken/bil/dackvalet1

Sida 26: www.transportstyrelsen.se/sv/Vag/Fordon/Fordon-regler/Dack/

Sida 27: www.vv.se/vagarna/laget-pa-vagarna

Sida 27: www.vv.se/trafiken/bil/dackvalet1

Sida 29: www.vv.se/Trafiken/Alkohol--droger/

Sida 31: www.korkortsportalen.se

Sida 34: www.transportstyrelsen.se/sv/Vag/Fordon/

Sida 36: Animerad trafikregelguide

www.transportstyrelsen.se/Global/Vag/Informationsfilmer/Trafikregler/svensk.htm?epslanguage=sv

Fakta sida 11:

Under 2008 och 2009 införs nya hastighetsgränser. Det innebär att det finns fler hastighetsgränser, nu finns även 40, 60, 80, 100 och 120 km/tim. Hastigheten beror på hur säker vägen är. Mer information: www.vv.se/Trafiken/Hastighet/Hastighetsgranser/Nya-hastighetsgranser/

Fakta sida 30-31: Körkort för Moped

Från och med den 1 oktober 2009 måste man ha körkort för att köra en så kallad EU-moped, Moped klass 1. För att få köra moped klass 1 måste man ha fyllt 15 år och ha ett körkort med behörigheten AM eller ett körkort med annan behörighet.

Mer information om mopedkörkort hittar du på: www.korkortsportalen.se/jag-ska-ta-korkort/AM-Moped-klass-1/

Fakta sida 33:

Transportstyrelsen är den myndighet som ansvarar för fordonsskatten. Det är till Transportstyrelsen du betalar fordonsskatten och därifrån får du även det klistermärke som du sätter fast på bilens registrerings skylt. Transportstyrelsen skickar även ut bilens registreringsbevis. Mer information om fordon hittar du på www.transportstyrelsen.se/sv/Vag/Fordon/

Trängselskatt i Stockholm

Trängselskatt måste alla som kör en bil som är svenskregistrerad och som kör in och ut ur Stockholms innerstad måndag–fredag mellan klockan 06.30–18.29 betala. Bilen registreras automatiskt varje gång du åker in eller ut och det kostar 10, 15 eller 20 kronor beroende på vad klockan är. Det kan max kosta 60 kronor per bil och dag. Transportstyrelsen skickar ett inbetalningskort till dig som äger bilen i slutet av varje månad.

Läs mer på: www.transportstyrelsen.se/sv/Vag/Trangselskatt/

Kontaktuppgifter sida 34:

Vägverket: 0771-119 119, frågor om körkort: 0771-17 18 19

Transportstyrelsen: 0771-503 503, frågor om fordon: 0771-14 15 16, frågor om körkort: 0771-25 60 70

Innehåll

Inledning 4

Här är familjen Scott 5

Nollvisionen 6

Säkerhet i bil 8

Hastighet 10

Så skyddar du barn i bilen 14

Cykel 17

Att se och synas i mörkret 20

Samspel i trafiken 23

Trafik i vinterväder 25

Kör aldrig med alkohol i kroppen 28

Körkort 30

Att äga bil 32

Mer information 35

Vägverkets hemsida www.vv.se 36

Ordlista 37

PER WESTERGÅRD

Den här skriften kan du använda
för att förstå svensk trafiksäkerhet.
Här finns information
som du kan ha nytta av.
Vilka regler är det som gäller?
Hur ska du göra i trafiken?
Hur ska du skydda dig och dina barn?

Vi rör oss alla i trafiken,
när vi går, cyklar,
kör moped eller motorcykel,
åker buss eller kör bil.
Alla har ett ansvar,
för sig själv och andra.

Här är familjen Scott.
Tim kommer från Skottland.
Han har varit i Sverige i många år.
Zara kom till Sverige från Iran
med sina barn Leyla, 16 år och Ari, nästan 10 år.

Idag har familjen två barn till:
Maria, två år och lille Simon, sex månader.
De bor allihop i ett radhus
i en liten stad i mellersta Sverige.

Tim är bilmekaniker.
Zara är mammaledig med Simon.
Hon är utbildad lärare
och ska börja undervisa igen
när Simon får en plats på dagis.

Nollvisionen

Igår blev Tim stoppad av polisen
när han körde till affären.
Polisen tittade efter
om han hade bilbältet på sig.
Det hade han, så det var bra.
Han fick också visa sitt körkort.
Man måste alltid ha det med sig
när man är ute och kör bil.
Polisen hjälper oss att få en säker trafik
genom sina kontroller.

KERSTIN ERICSSON

Ett vajerräcke mellan vägbanorna hindrar frontalkrockar och stoppar fordonet.

Ingen ska dödas

eller skadas svårt i trafiken.
Den här bilden av framtiden
kallas för Nollvisionen.

Vi kan alla göra något
för att Nollvisionen ska bli verklig.

Vägverket har det övergripande ansvaret.
Politiker, de som planerar och bygger vägar,
och polisen tänker också på Nollvisionen
i sitt dagliga arbete.

Som trafikant har du också ett ansvar.
När du kör bil, går eller cyklar.
När du håller hastigheten, kör nykter,
använder cykelhjälm och bilbälte
hjälp du till med att nå Nollvisionen.

Läs mer om Nollvisionen på
www.vv.se/trafiksakerhet

Vad betyder det?

Vajerräcke Ett staket av ställinor mellan vägbanorna som hindrar svåra olyckor och stoppar fordonet

Frontalkrock Kollision mellan två fordon som kör rakt mot varandra

Att diskutera

- Nollvisionen – hur många tycker du ska behöva dö i trafiken?
- Vad kan du göra för att trafiken ska bli säker?
- Hur ser det ut i andra länder?

Säkerhet i bil

TV:n har gått sönder
och behöver lagas.
Som tur är finns en TV-reparatör
i området där familjen Scott bor.
Det är inte alls långt dit.
Leyla har öppnat bakluckan,
så att Tim kan ställa in TV:n i bilen.

Nu sitter hon i baksätet.
Hon gillar att sitta där för sig själv.
– Nu åker vi, säger Tim.
Vi har väl inte glömt någonting?
– Jo, du har inte på dig bilbältet,
svarar Leyla. Sätt på dig det,
så kan vi åka.

Lagen säger att alla som åker bil ska använda bilbälte. Både i framsätet och i baksätet. Skulle du krocka utan bälte, slår du med stor kraft i ratten och vindrutan. Du kan till och med kastas ut ur bilen.

Sitter du i baksätet måste du också ha bilbälte. Har du inte bilbälte vid en kollision kastas du framåt med en väldig kraft. Du skadar kanske inte bara dig själv. Du kan också skada eller döda den som sitter i framsätet.

Du kan klara en krock utan bilbälte om du kör i max 7 km/tim. Men då måste du vara stark, hålla emot och vara väl förberedd på kollisionen.

Finns det krockkudde i din bil? Vid en olycka kan den skydda dig från att slå i ratten eller instrumentpanelen. Men du måste ändå alltid ha bilbältet på.

Man får inte åka fler i bilen än vad som står i bilens registreringsbevis. Åker du buss som har bilbälte, ska du använda det.

Tala helst inte i mobiltelefon samtidigt som du kör bil. Du förlorar koncentrationen på bilkörningen och på trafiken.

KÄLLA: EURO NCAP

Vid en kollision fylls krockkudden blixtnabbt med luft.

Läs mer om säkerhet i bil på [www.vv.se/trafiksäkerhet/säkerhet i bil](http://www.vv.se/trafiksäkerhet/säkerhet_i_bil)

Vad betyder det?

Vindruta Glasrutan som sitter fram på bilen

Krockkudde Nyare bilar är utrustade med skyddskuddar som blåses upp och skyddar föraren och passagerarna om man skulle krocka

Att diskutera

- När måste du använda bilbälte?
- Hur gör man i landet du kommer ifrån?
- Varför behöver du bilbälte i baksätet?

Hastighet

Familjen är på väg till Tims bror,
som bor i Göteborg.

– Är vi inte framme snart?

Ari tycker att det är tråkigt att åka så långt.
Han vill inte sitta i bilen längre.

– Kan du inte köra lite fortare? klagar Ari.

– Nej, här får man köra i högst 70 kilometer i timmen,
säger Tim.

– Det är bra att du kör försiktigt, säger Zara,
så att vi alla kommer fram välbehållna.

Titta ungar, nu åkte vi förbi ett varningsmärke.
Tänk om det dyker upp en älg!

Du vinner nästan ingen tid alls på att öka hastigheten. Däremot ökar risken att du råkar ut för en olycka.

Hastighetsskylten visar den högsta tillåtna hastigheten. Kör du i områden där många går eller cyklar får du ibland inte köra fortare än 30 km/tim. I samhällen och städer gäller 50 km/tim.* Utanför tätorter kan du köra upp till 70 km/tim. På motorvägar och stora vägar är hastigheten normalt 90 km/tim och ibland 110 eller 120 km/tim.**

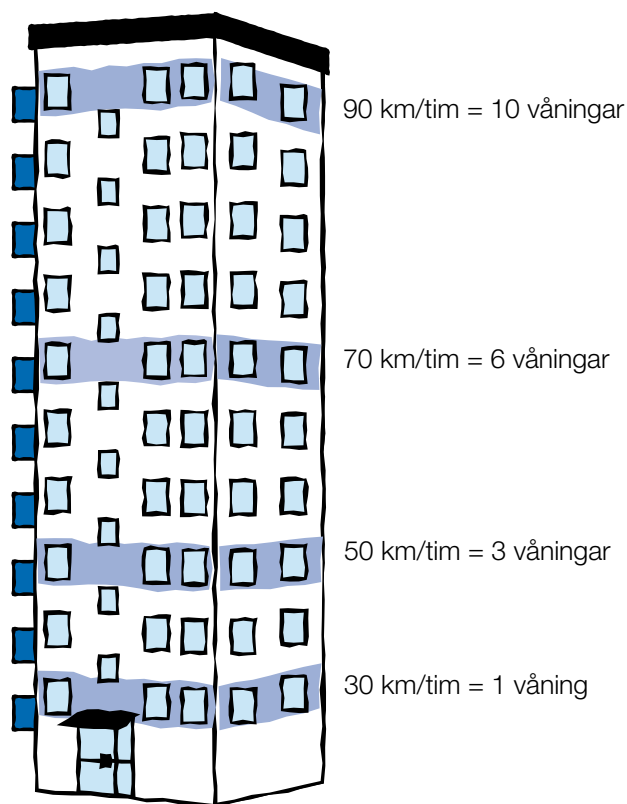
Det är viktigt att anpassa hastigheten efter olika situationer.

Till exempel:

Finns det barn i närheten?
Kan vilda djur komma ut på vägen?
Kör du på dagen eller på natten?
Är det halt på vägen?

Utmed vissa vägsträckor står så kallade trafiksäkerhetskameror. Kör du fortare än gällande hastighet blir du fotograferad. Blir du fälld för fortkörning får du betala böter. Risken finns att du kan bli av med körkortet.

Ju fortare du kör, desto allvarligare blir skadorna vid en olycka. De flesta människor överlever om de blir påkörda i 30 km/tim. En bil som kör i 30 km/tim hinner stanna om ett barn skulle springa ut i gatan. Den som kör i 50 km/tim hinner inte ens bromsa.

Om du krockar i 50 km/tim utan bälte, skadar du dig lika svårt, som om du skulle falla rakt ner i gatan från tredje våningen.

* Från 2008–2009 kommer även hastighetsgränser 40 och 60 km/tim att finnas.

** Från 1 maj 2008 kommer även hastighetsgränserna 80 och 100 km/tim att finnas på vissa typer av vägar.

MAGNUS PAINERT

Så här ser en variabel hastighetsskylt ut. Den visar högsta tillåtna hastighet beroende på väder och trafiksituation.

RIKSPOLISSTYRELSEN

Trafiksäkerhetskameror står utmed de vägar där risken för olyckor är stor. Kör du för fort blir du fotograferad. Du kan få böter och bli av med körkortet.

Läs mer om hastighet på www.vv.se/trafiksäkerhet/hastighet

Att diskutera

- Varför finns det olika hastighetsgränser?
- Varför ska man köra i högst 30 km/tim utanför skolor och daghem?

Om olyckan är framme

- varna andra trafikanter, sätt ut varningstriangel på 250–300 meters avstånd från olycksplatsen
- ta hand om skadade
- larma SOS tel 112
- beskriv tydligt var olyckan har skett

På hösten och i skymningen rör sig älgar och rådjur mer och viltolyckorna ökar. Varje år inträffar mycket mer än 30 000 viltolyckor i Sverige.

Det ska finnas en varningstriangel i bilen. Om det händer en olycka eller om bilen går sönder på vägen ska du ställa triangeln så att andra förare kan se din bil i god tid.

Vad betyder det?

Välbehållen Oskadad, hel

Varningsmärke Varnar dig för något som kan vara farligt

Hastighetsskylt Vägmärke som visar högsta tillåtna hastighet

Anpassa hastighet Att välja rätt hastighet vid olika tillfällen, till exempel vid mörker, dimma, vägkurvor och övergångsställen

Variabel Något som kan förändras

Vad gör du om du kört på ett vilt* djur?

- Ring SOS 112 och anmäl viltolyckan till polisen.
- Du måste markera platsen där djuret sprang till skogs efter olyckan, det kan vara skadat. Polisen sänder ut en jägare.
- Varna andra trafikanter med att sätta ut en varningstriangel.

** Du måste anmäla till polisen om du kört på något av följande djur: björn, varg, järv, lo, älg, hjort, rådjur, utter, vildsvin, mufflonfår, örn och ren.*

Så skyddar du barn i bilen

Familjen Scott ska resa på semester.
Tim har varit i barnvagnsbutiken
och köpt en ny bilbarnstol
till Maria som snart är två år.
Babyn Simon sover lugnt i babyskyddet.
Maria sitter skönt i sin nya stol
som är bakåtvänd bakom pappas ryggstöd.
Zara sitter bredvid henne.

Ari fyller 10 år i maj.
Han och hans storasyster sitter längst bak.
Ari sitter säkert på sin bälteskudde
med bilbältet på.
Leyla har också bilbälte på sig.
Om en vecka börjar sommarlovet.
Då ska hela familjen åka bil till Danmark.

Det är tryggt för ett litet barn att sitta fastspänd i en bakåtvänd bilbarnstol.

Barn behöver mer skydd i bilen än vuxna. Kroppen är liten, men huvudet är stort och nacken är inte så stark. Därför behöver de extra skydd.

Lagen kräver att barn som är kortare än 135 centimeter ska sitta i särskild skyddsanordning: Babyskydd, bilbarnstol, bältesstol eller bälteskudde.

Först när barnen är 10–12 år kan de använda det vanliga bilbältet, precis som vi vuxna.

Ditt barn sitter säkrast i en bakåtvänd bilbarnstol. Låt barnet åka bakåtvänt så länge som möjligt,

helst till barnet är fyra år. Se till att barnen sitter fastspända innan du startar bilen.

Ett babyskydd, en bilbarnstol, en bältesstol eller en bälteskudde måste vara Europa-godkänd (E-märkt). Fråga i barnvagnsbutiken om du är osäker. Personalen är till för att hjälpa dig.

Har din bil krockkudde?

Bra. Men ett barn ska aldrig sitta på en plats med inkopplad krockkudde. Kudden utvecklas med väldig kraft. Det finns stor risk att barnet skadas. Det är bara din bilverkstad som kan hjälpa dig att koppla ur krockkudden.

Babyskydd: Upp till 9 månader.

Bilbarnstol: Upp till cirka 4 år.

Bältesstol:
Från cirka 4 år till 10–12 år.

Bälteskudde: Från cirka 4 år upp till 10–12 år.

Läs mer om barn i bil på
www.vv.se/trafiksakerhet/sakerhet-i-bil

Skyddsanordningen ska

- passa barnets vikt
- vara monterad på rätt sätt (följ anvisningarna)
- vara E-märkt – numret ska börja med 03 eller 04

Vad betyder det?

Barnvagnsbutik Affär där man säljer barnvagnar och annat som babyn behöver

Skyddsanordning Något som ger trygghet och säkerhet

Bakåtvänd bilbarnstol Stolen är monterad med ryggstödet framåt. Barnet åker baklänges

Att diskutera

- Hur ska barn sitta säkert i bilen?

Cykel

– Titta, jag kan cykla!
Zara är mycket stolt.
Alla hennes barn,
utom de två minsta förstås,
kan redan cykla.
Zara fick aldrig lära sig det
i sitt förra hemland.
Nästan inga vuxna cyklade där.

I Sverige är det vanligt att man cyklar.
De flesta har en egen cykel.
Zara provar en ny cykel.
Den här verkar bra.
Cykelhjälm har hon redan köpt.

Att cykla är bra.

Det är roligt och du får motion.
Du skadar inte miljön när du cyklar.
Du tar dig ofta lättare fram i tätorter
med cykel än med bil.

Var uppmärksam när du cyklar.
Varje år hamnar cirka 4 000 cyklister
på sjukhus i Sverige.
Ofta är det huvudet som skadas.

Vi har en lag där det står
att alla barn och ungdomar under 15 år
ska använda hjälm när de cyklar
eller åker med där bak på cykeln.
Cykelhjälm är ett bra skydd,
även för oss vuxna.

Cykeln ska vara utrustad
med bromsar och ringklocka.
Om du cyklar i mörkret
ska cykeln ha reflexer och lyse
både fram och bak.

Du ska cykla på den högra sidan
av gatan eller vägen.

Finns det en cykelbana
ska du använda den.

På trottoarer och gångbanor
får du inte cykla.

Där bör du leda din cykel.

Var du än cyklar

ska du alltid vara uppmärksam på
trafiken runt omkring dig.

Tänk på att din cykel är ett fordon.

Samma regler gäller för dig
som för bilförare och andra fordonsförare.

*På sidan 22 kan du se hur en cykel
ska vara utrustad på rätt sätt.*

Exempel på hjälmar som går bra att använda när du cyklar.

JULF PALM

HASSE ENIKSSON

Ska du skjutsa barn på din cykel? Då ska den ha ekerskydd och en barnsits på pakethållaren. Barnet som åker med måste ha cykelhjälm.

KERSTIN ERICSSON

Läs mer om säkerhet på cykel
[www.vv.se/trafiksäkerhet/säkerhet på cykel](http://www.vv.se/trafiksäkerhet/säkerhet_på_cykel)

Att diskutera

- Använder du och din familj cykelhjälm?
- Varför är det bra att cykla?
- Hur ska cykeln vara utrustad för att synas i mörkret?

Vad betyder det?

Tätort Stad, samhälle, by

Ekerskydd Nät av plast som hindrar barn från att sticka in foten i cykelhjulet

Pakethållare Liten "hylla" baktill på cykeln

Barnsits "Barnstol" som monteras på cykelns pakethållare

Att se och synas i mörkret

Ari har bråttom.
Han ska på fotbollsträning.
På vintern tränar laget i idrottshallen.
Den ligger inte långt ifrån där han bor.
Men det är redan mörkt.
– Glöm inte att ta på dig reflexen!
ropar hans mamma.
Ari tar fram den ur jackfickan.

Han får sällskap med sin kompis Olle.
Han har reflexer på stövlarna
och på sin väska.
De glittrar när bilarna kör förbi.
Ari vet att han och Olle syns bra,
trots att det är mörkt.

Våra ögon fungerar sämre när det är mörkt.

När du är ute och går på kvällen kan det vara svårt att se dig.

I dimma, regn eller snö syns du ännu sämre.

I mörker och skymning måste vi hjälpas åt, så att vi kan se varandra. I god tid.

Risken att bli påkörd är stor.

Var tredje olycka

där gående är inblandade,

händer i mörker.

Därför behöver du reflexer,

när du är ute och går i mörkret,

både på landet och inne i stan.

Det räcker inte med gatubelysning

eller att bilens lyktor lyser.

En reflex håller i ungefär tre år.

Sedan är det dags att byta ut den.

Du kan köpa bra reflexer i många affärer, bland annat på apoteket.

Sätt dem långt ner på benen och armarna.

Där syns de bäst.

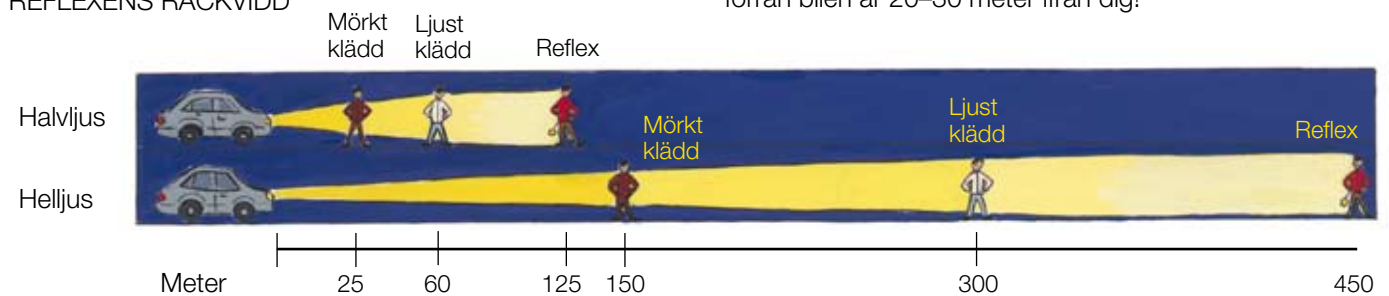
HENRIK HANSSON

Det finns många olika reflexer. Motionerar du i mörkret kan en reflexväst vara bra.

HENRIK HANSSON

REFLEXENS RÄCKVIDD

En bra reflex syns på 125 meters håll från en bil med halvljuset på. Utan reflex blir du inte upptäckt förrän bilen är 20-30 meter ifrån dig!

Cyklar du när det är mörkt?

Vi har en lag som säger att cykeln ska vara utrustad med reflexer och ha belysning både fram och bak

Det är inte bara du som inte syns i trafiken när det blir mörkt.

Har du hund? Sätt en reflex på kopplet.

Rider du? Då är det bra om både du och hästen ha reflexer på er.

Barnvagnen, sparken och rullstolen bör också ha reflex.

Vad betyder det?

Dimma Fuktigt väder med dålig sikt

Skymning Tiden innan det blir mörkt på kvällen

Olycka När bilar krockar, eller när en bil kör på en som cyklar eller går. Någon blir skadad

Gatubelysning Lampor som lyser upp gator och vägar

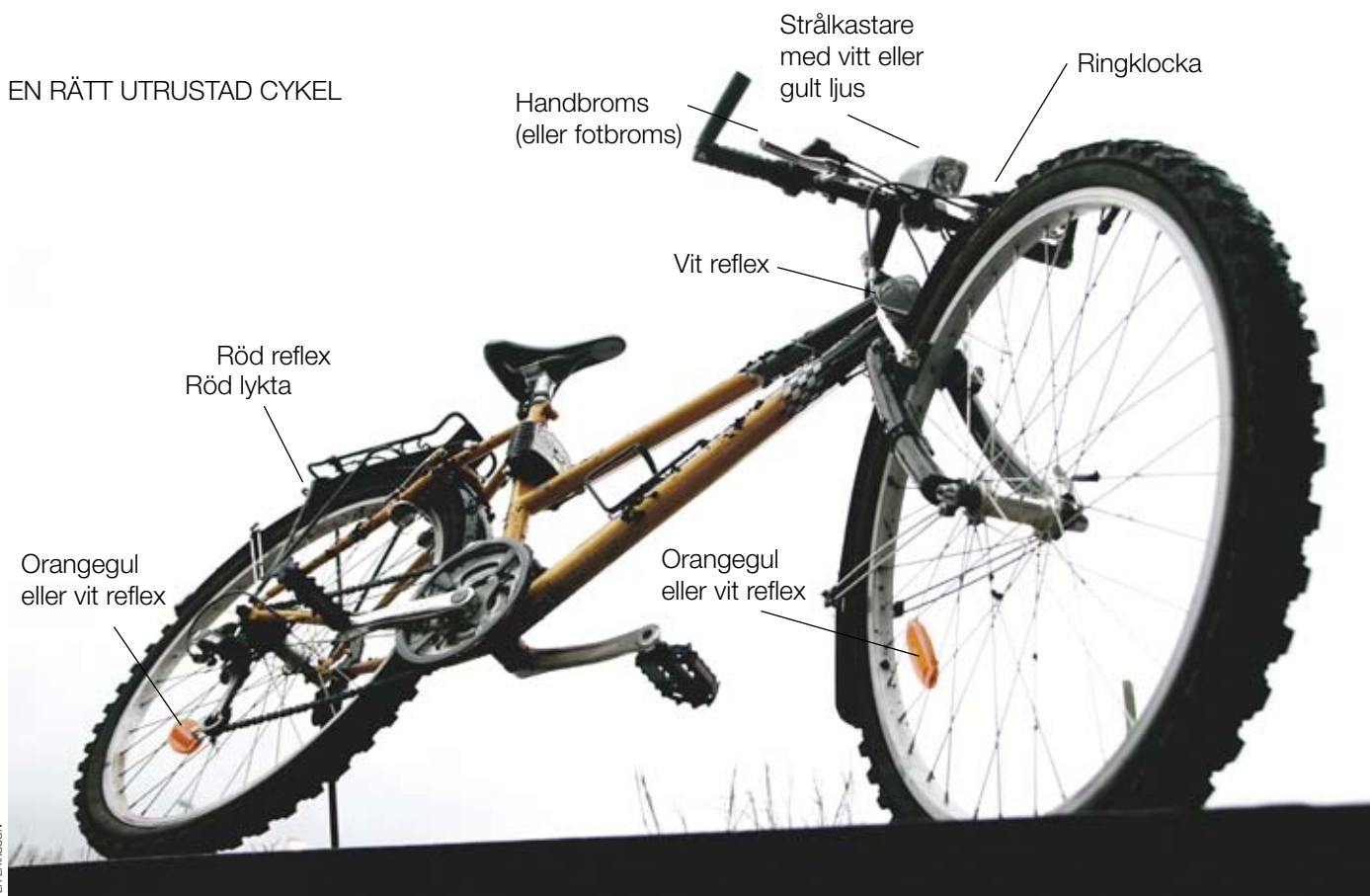
Att diskutera

- Är det bara vi människor som behöver reflex?
- Använder man reflexer i det land du kommer ifrån?
- Vad är ett "kattöga"?

Läs mer om reflexer på

www.vv.se/trafiksakerhet/sakerhet_for_gaende

EN RÄTT UTRUSTAD CYKEL

Samspel i trafiken

– Lova att ni hejar på mig
och stannar hela matchen, säger Ari.
Jag ska inte släppa in några mål!

Tim och Zara tar med sig barnen
och går till fotbollsplanen,
på andra sidan stan.
De går på gångbanan längs med vägen.
Här är biltrafiken alltid intensiv.
Det finns en cirkulationsplats

alldeles utanför fotbollsplanen.
Bilarna saktar ner farten.
De får stanna när familjen går över
på det vitmålade övergångsstället.

Vem är det som kommer på cykelbanan?
Det är ju Leyla! Hon har varit på biblioteket.
– Vänta på mig, ropar hon från cykeln.
Hennes gula cykel lyser i solskenet.

Alla trafikanter måste följa trafikreglerna.

Det är viktigt att vi samspelar så att trafiken fungerar.

Gå på vägens vänstra sida om det inte finns någon gångbana.

Ska du gå över en gata bör du gå på ett övergångsställe.

Se dig noga för.

Alla bilister har väjningsplikt, men du måste också ta hänsyn till bilar som närmar sig.

Tyvärr händer många olyckor just här.

Var noga med att anpassa hastigheten.

Det är när du kör för fort som de svåra olyckorna inträffar.

Ju lägre hastighet,

desto kortare bromssträcka.

Barn uppfattar inte trafiken

på samma sätt som vi vuxna.

När de leker, tänker de inte på att de kan bli påkörda.

Vi vuxna har ett stort ansvar för att barnen inte

ska bli skadade i trafiken.

Framför skolor och andra platser där barn rör sig, är hastigheten oftast sänkt till 30 km/tim.

Vill du se mer om cykel- och gångtrafik eller hur man kör i en cirkulationsplats? Se tecknad film på www.vv.se/trafikregelguide (finns på svenska och engelska)

Vad betyder det?

Samspela Att göra saker tillsammans på ett bra sätt

Cirkulationsplats En plats där man kör motsols runt rondellen i mitten

Väjningsplikt Att sänka hastigheten och stanna om det behövs

Övergångsställe Markering med vita streck på gatan där de gående får gå över

Fotgängare Någon som går

Att diskutera

- Vad betyder "grön gubbe"?
- På vilken sida av vägen ska man gå med barnvagn?
- På vilken sida av vägen ska man åka inlines?
- Hur kan du som vuxen skydda dina barn i trafiken?

Trafik i vinterväder

Tim är kvar på jobbet.
Han tittar ut genom fönstret.
Snöflingorna faller. Allt blir täckt av vit, mjuk snö.
Det är vackert men kallt.
Plogbilarna kör fram och tillbaka.
Snövallarna blir högre och högre.
Det är nog halt på vägarna nu.
Tim oroar sig inte.
Han har redan bytt till vinterdäck på bilen.
Han ska köra försiktigt hem ikväll.

Vår, sommar, höst och vinter.

Varje årstid har sitt väder och sin temperatur.

När temperaturen sjunker till noll grader ökar risken för olyckor.

Snö och halka kan komma snabbt.

Därför ska du använda vinterdäck, vid vinterväglag, från den 1 december till 31 mars.

Ta det lugnt i vintertrafiken.

Låt resan ta den tid som krävs.

Öka avståndet till bilen framför.

Bromssträckan blir längre när det blir halt.

Det gäller för alla fordon:

Bilar, bussar, mopeder, motorcyklar och cyklar.

Känner du dig osäker att köra på vintern?

Låt bilen stå. Ta bussen i stället.

Plogbilarna röjer undan snön från gator och vägar.

För att minska risken för halka sprider man ut grus eller salt.

Det kan bli halt utan att det snöar.

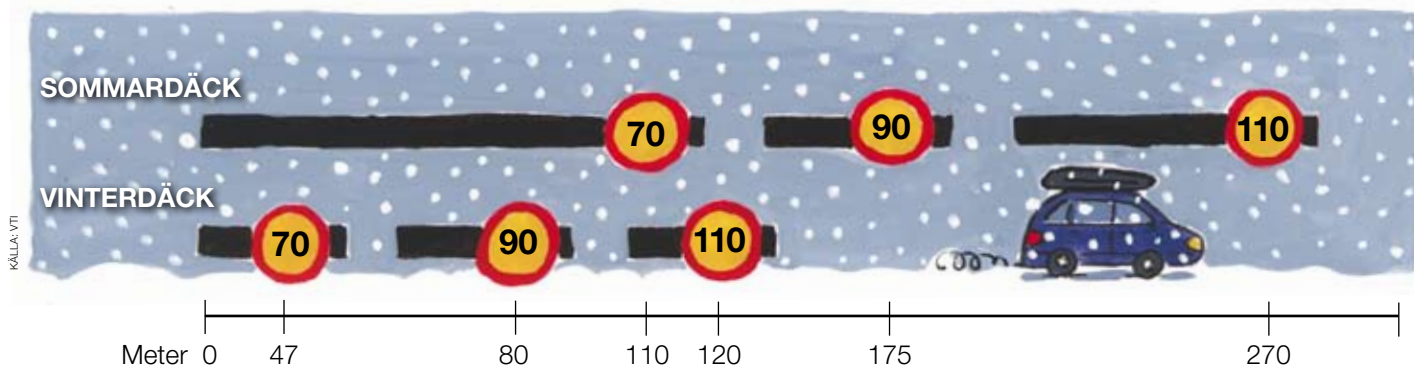
När temperaturen är omkring noll grader finns det risk för halka.

Sätt på vinterdäcken i god tid. Mellan den 1 december och 31 mars måste alla personbilar ha vinterdäck. Det gäller även en del andra fordon, läs mer på: www.vv.se/fordon/fakta_om_dack.

BROMSSTRÄCKOR I VINTERVÄGLAG

Så lång blir bromssträckan om bilen har sommardäck eller vinterdäck. (Bromssträckor i meter.)

När det snöar och fryser på ser man att det är halt. Men halkan kan slå till även där det ser ut som perfekt väglag. Så finns det minsta risk för halka – dämpa farten, håll avståndet och se till att ha bra vinterdäck på bilen.

Är det halt idag?

Läs på [www.vv.se/laget på vägarna](http://www.vv.se/laget_pa_vagarna)

Läs mer om vinterdäck

[www.vv.se/fordon/fakta om däck](http://www.vv.se/fordon/fakta_om_dack)

Risken för halka är störst vid

- Broar
- Skuggiga skogspartier
- Väg utmed öppet vatten
- Någon plusgrad, fuktig väg och uppklarnande väder
- Öppna åkerlandskap
- Underkylt regn

Vad betyder det?

Plogbil Lastbil som röjer undan snön

Snövall Högar av snö längs med vägkanten

Vinterdäck Däck med grova mönster som är gjorda för vinterkörning. Det finns vinterdäck med och utan dubbar

Vinterväglag När vägen är täckt av is eller snö. Det är halt

Att diskutera

- Vilka årstider är du van vid?
- Hade du sett snö innan du kom till Sverige?

Kör aldrig med alkohol i kroppen

Tim och Zara är bjudna på fest.
En av Zaras arbetskamrater fyller år.
Det blir säkert både mat och vin.
Zara ska inte dricka någon alkohol
eftersom hon ammar.
Tim tänker köra, både dit och hem.
– Vi ska inte bli så sena, säger han.
Simon vaknar alltid så tidigt.

Zara nickar. Hon tycker det är bra.
– Det ska bli roligt att träffa alla
från skolan igen, säger hon.
Vi har inte setts sedan Simon föddes.
Nu får vi skynda oss att byta om,
barnvakten kommer snart.

FREDRIK ERIKSSON

Bilkörning och alkohol hör inte ihop.

Du blir en dålig bilförare när du har druckit öl eller vin eller sprit. Du ser sämre, reagerar långsammare och tappar kontrollen över både bilen och trafiken.

I Sverige är det förbjudet att köra bil med alkohol eller andra droger i kroppen. Om du gör det blir du straffad. Du får betala böter. Du blir av med körkortet. Du kan hamna i fängelse. Men det finns det som är mycket värre. Du kan dö eller döda en annan människa.

Det tar lång tid innan alkoholen lämnat kroppen. Låt därför bilen stå dagen efter.

Vägra att åka med någon som du vet har druckit alkohol. Om du ser att någon tänker köra onykter,

ska du göra allt du kan för att hindra honom eller henne. Du kan själv bli dömd för medverkan till rattfylleri om du lånar ut din bil till en berusad person.

Alkoholhalten i blodet mäts i promille. I Sverige går gränsen vid 0,2 promille. Mellan 0,2 och 1,0 promille kallas det för rattfylleri. Grovt rattfylleri är mer än 1,0 promille.

Naturligtvis hör inte narkotika eller andra droger ihop med bilkörning. Är din medicin trafikfarlig? Läs mer på informationslappen som kommer med medicinen eller prata med din läkare.

Läs mer på om alkohol och trafik på [www.vv.se/trafiksakerhet/alkohol, droger & trafik](http://www.vv.se/trafiksakerhet/alkohol,droger%20och%20trafik)

Vad betyder det?

Berusad Att ha alkohol eller andra droger i kroppen

Rattfylleri Att köra bil eller annat fordon med alkohol i kroppen

Promille En tusendel. Man mäter halten alkohol i blodet i promille

Att diskutera

- Är det bra med höga straff för rattfylleri?
- Hur hindrar man den som tänker köra berusad?
- Tycker du att promillegränsen är för låg eller för hög?

Körkort

Nu när Zara är mammaledig,
tänker hon ta körkort.
Hon har ett körkort från Iran,
och första tiden i Sverige
kunde hon använda det.
Zara har varit folkbokförd här
i mer än tolv månader.
Hennes iranska körkort
är därför ogiltigt.

Zara är just färdig med en körlektion.
Hon har lärt sig fickparkera.
I nästa vecka ska hon träna på
att köra på landsväg, utanför stan.
– Vi kör inte på samma sätt
i Iran som i Sverige, säger hon.
Det är tur att jag går
i svensk trafikskola.

Bli en bra förare.

Det är inte så enkelt att ta körkort.

Det vet du som redan har ett.

I Sverige är det bästa sättet

att gå i trafikskolan.

Har du ett körkort*

från ditt tidigare hemland?

Kommer du från ett land

som tillhör EES-länderna?*

Är du permanent bosatt i Sverige?

Då får du använda ditt gamla körkort.

Innan det blir ogiltigt kan du byta ut det

mot ett svenskt körkort.

Det gör du hos länsstyrelsen.

Har du körkort, men kommer från ett land utanför EES-området?

Då har du rätt att använda

ditt utländska körkort

i tolv månader från och med den dag

du blev folkbokförd i Sverige.

Efter 12 månader är det inte giltigt längre,

utan du måste ta ett svenskt körkort.

* För körkort utfärdade i Schweiz eller Japan gäller särskilda regler.

** EES-länderna: Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Spanien, Storbritannien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike

Att diskutera

- När får du börja övningsköra?
Hur gammal måste du vara?
- Måste jag kunna svenska för att kunna ta ett svenskt körkort?

Du ansöker om körkortstillstånd hos länsstyrelsen.

Sedan bör du anmäla dig till en trafikskola.

Du kan också övningsköra privat,

men då ska du ha en godkänd handledare.

Ni måste gå en introduktionsutbildning tillsammans först.

Du ska ha fyllt 16 år

för att övningsköra med personbil

eller lätt motorcykel.

Du får inte göra förarprovet

förrän du har fyllt 18 år.

Kunskapsprovet för behörighet B (bil)

är översatt till 11 olika språk: albanska,

arabiska, bosniska/kroatiska/serbiska,

engelska, finska, franska, persiska, kurdiska

(sorani), spanska, turkiska och tyska.

Läs mer på www.vv.se/korkort
www.korkortsportalen.se

Vad betyder det?

Trafikskola Körskola där man lär sig trafikregler och att köra bil

Fickparkera Att ställa bilen utmed trottoaren mellan två parkerade bilar

Förarprov Sista provet ute i trafiken. Klarar du det får du ditt körkort

Övningsköra Att träna bilkörning

Att äga bil

Tim har stannat sin bil
och väntar utanför Bilprovningen.
Han har beställt tid för länge sedan.
– När är det vår tur? frågar Ari.
Han har ledigt från skolan
och har följt med till Bilprovningen.

Ari är väldigt intresserad av bilar.
– Om en liten stund, säger Tim.
När lampan lyser grönt ska vi köra in.
Hoppas bilen blir godkänd.
En av Tims arbetskamrater
gjorde service på hans bil i förra veckan.
– Nu blev det grönt ljus, ropar Ari.
Starta motorn, nu är det vår tur!

Om du köpt en bil är det mycket du bör tänka på. För att du ska få använda bilen ska den ha en trafikförsäkring och vara besiktigad. Fordonsskatten ska också vara betald.

Du får inte glömma att skaffa en trafikförsäkring. Den tecknar du hos ett försäkringsbolag.

När ska din bil besiktigas? Det avgör den sista siffran i fordonets registreringsnummer. När det är dags att besiktiga fordonet får du ett meddelande från Bilprovningen.

Men det är du som måste se till att bilen besiktigas. Om man hittar allvarliga fel på bilen måste du få dem lagade och besiktiga bilen en gång till.

Om du inte besiktigar bilen i tid får du körförbud. Du får bara köra fordonet till verkstaden och till Bilprovningen.

Efter några månader får du ett brev från Vägverket. Där står att du ska betala in fordonsskatten. När du betalat den får du ett brev som innehåller ett litet klistermärke i färg med en siffra på. Märket ska du sätta på registreringsskylten som sitter baktill på bilen.

Du kan alltid kontakta Vägverket om du har några frågor. Vägverket kan du nå dygnets alla 24 timmar.

Registreringsbeviset består av två delar.

Del 1 (blå) ska du ha med dig om du ska resa utomlands med bilen. Du kan också använda denna del om du ska ställa av bilen under en period.

Del 2 (gul) används vid ägarbyte av bilen, eller vid avregistrering. Det är ett värdefullt papper och kostar mellan 50 och 100 kronor att skaffa ett nytt.

Du kan nå Vägverket

på telefon: 0771-119 119

Frågor om körkort: 0771-17 18 19

Frågor om fordon: 0771-14 15 16

Bilprovningen

Boka tid via telefon: 0771-600 600

Andra frågor: 0771-600 800

Läs mer på www.vv.se/fordon

Läs mer om Bilprovningen på
www.bilprovningen.se

Vad betyder det?

Registreringsnummer Bokstäver och siffror på skylten som sitter fram och bak på bilen

Identifiera Att känna igen

Besiktiga Att undersöka, kontrollera

Lagstiftning De regler som gäller

Att diskutera

- Vad är det som är bra med Bilprovningen?
- Vad händer om min bil inte blir godkänd i Bilprovningen?

Mer information

Det finns mycket informationsmaterial som du kan beställa via Vägverkets webbutik. Den når du genom att gå in på www.vv.se/webbutiken

Där får du en överblick över vilket material som finns. Materialet finns som pdf-fil så att du kan skriva ut den, men kan också beställas.

Telefon: 0243-755 00

fax: 0243-755 50

e-post: vagverket.webbutiken@vv.se

Fakta 2008 – Vägverket, vägar och trafik.

Utges varje år på svenska och engelska.

Åk säkert i bilen

Vilka regler gäller när man har barn i bilen.

Finns bl. a. på bosniska/kroatiska/serbiska, engelska, spanska, franska, somaliska, arabiska, persiska, kurdiska/sorani. Best.nr 88916

Cykelliv

Om cyklar, hälsa och utrustning.

Best.nr. 88642

Cykla

Broschyr med fakta, pyssel och tips.

Vänder sig till barn, 6–10 år.

Best.nr. 88644

Visa dig med reflexer

Fickfakta om var, hur och varför man ska använda reflexer.

Best.nr. 88360

Vägen till körkort

I den här broschyren kan du läsa mera om körkortstillstånd, kursplan, teoriutbildning och övningskörning.

Best.nr. 88430

Råd till handledaren

Information om vad som är viktigt att tänka på som handledare.

Best.nr. 88561

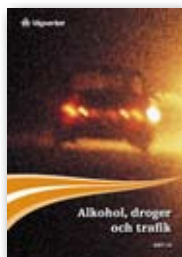

Utländska körkort

Broschyr som beskriver vad som gäller för utländska körkort i Sverige.

Finns även på arabiska, bosniska/kroatiska/serbiska, engelska, finska, franska, kurdiska/sorani, persiska, ryska, spanska och tyska.

(Finns endast som pdf-fil)

Alkohol, droger och trafik

Aktuell och saklig information inom området.

Best.nr. 88294

Vi fick låna en ängel

En videofilm (12 min.) om rattfylleriets konsekvenser.

Best.nr. 88490

Vinterdäck!

Bra att veta om vinterdäck.

Best.nr. 88447

Välj rätt fordonsbelysning

Finns även på engelska.

Best.nr. 88519

Du klarar dig utan bilbälte

– om du kör högst 7 kilometer i timmen

Alla som färdas i bil är skyldiga att använda bilbälte. Foldern illustrerar varför.

Best.nr. 88371

Stanna och parkera

Broschyr som innehåller de viktigaste bestämmelserna om stannande och parkering.

Finns även på engelska.

Best.nr. 88517

Att köra i cirkulationsplats

Finns även på engelska. Best.nr. 88515

Övergångsställen och cykelöverfarer

Finns även på engelska.

Best.nr. 88513

Din guide till Sveriges vägmärken, trafiksignaler, vägmarkeringar och polisens tecken

Best.nr 88996

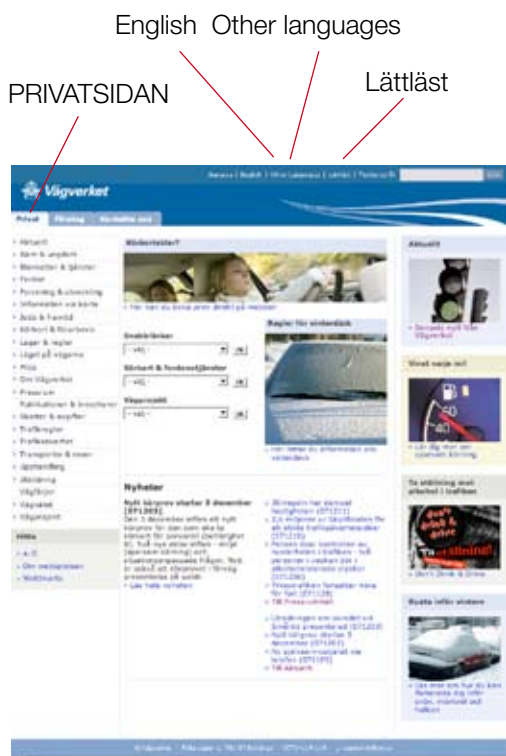
Vägmärkesaffisch

Affisch 70x100 cm.

Best.nr. 88048

Med reservation för eventuella ändringar.

Vägverkets hemsida www.vv.se

Vägverkets hemsida är en bra ingång för den som söker trafikinformation. Hemsidan har två ingångssidor en för privatpersoner och en för företag.

Under rubriken "Other languages" hittar du information på följande språk: bosniska/kroatiska/serbiska, tyska, engelska, spanska, franska, polska, samiska, somaliska, finska, arabiska, persiska och kurdiska/sorani.

www.vv.se/trafikregelguide
Tecknade filmer på svenska och engelska. De handlar om korsande gångtrafik, korsande cykeltrafik, cirkulationsplats och fordonsbelysning.

www.vv.se/hitodit
Vägverkets webbplats för barn.

www.vv.se/ddd
Don't drink & drive. Vägverkets webbplats för unga människor om alkohol och bilkörning.

Andra hemsidor med bra information

www.ntf.se Här finns bra köpråd och mycket information om trafiksäkerhet
www.polisen.se Telefonnummer till polisen, var du än är: 114 14

Ordlista

- Alkohol** Spritdrycker
- Apotek** Affär där man framförallt säljer mediciner
- Anpassa hastighet** Att välja rätt hastighet vid olika tillfällen, till exempel vid mörker, dimma, vägkurvor och övergångsställen
- Baklucka** Dörr till utrymmer baktill i bilen
- Baksäte** Sittplatserna bak i bilen
- Bakåtvänd bilbarnstol** Stolen är monterad med ryggstödet framåt. Barnet åker baklänges.
- Barnsits** "Barnstol" av plast på cykelns pakethållare
- Barnvagnsbutik** Affär där man säljer barnvagnar och annat som baby'n behöver
- Berusad** Att ha alkohol eller andra droger i kroppen
- Besiktiga** Att undersöka, kontrollera bilen
- Bilbälte** Säkerhetsbälte i bilar
- Bilverkstad** Lokal där man lagar bilar
- Bromsar** De gör att fordon minskar farten
- Bromssträcka** Den bit av vägen som behövs för ett fordon att sakta ned till stillastående
- Cirkulationsplats** En plats i trafiken där man kör motsols runt rondellen i mitten
- Cykelbana** Väg enbart för cyklar
- Cykelhjälm** Skydd som du bär på huvudet när du cyklar
- Dimma** Fuktigt, grått väder med dålig sikt
- Droger** Narkotika och andra berusningsmedel
- Ekerskydd** Nät av plast som hindrar barn från att sticka in foten i cykelhjulet
- Fickparkera** Att ställa bilen utmed trottoaren mellan två parkerade bilar
- Folkbokförd** Registrerad som invånare i ett land och en kommun
- Fordonsskatt** Belopp som betalas in till staten
- Fotgängare** Någon som går
- Framsäte** Sittplatsen bakom ratten och den bredvid föraren
- Frontalkrock** Kollision mellan två fordon som kör rakt mot varandra
- Fängelse** Institution där man sitter av sitt straff
- Förarprov** Sista provet ute i trafiken. Klarar du det får du ditt körkort
- Gatubelysning** Lampor som lyser upp gator och vägar
- Gångbana** Del av vägen eller gatan för gående
- Hastighetsskylt** Vägmärke som visar högsta tillåtna hastighet
- Identifiera** Säkert känna igen
- Idrottshall** Stor lokal där man utövar olika sporter
- Instrumentpanel** Platsen bakom ratten där hastighetsmätare, bensinmätare mm sitter
- Introduktionsutbildning** En inledande kurs
- Kollision** En krock
- Koncentration** Samlad uppmärksamhet
- Krockkudde** Nyare bilar är utrustade med skyddskudlar som blåses upp och skyddar föraren och passagerarna om man skulle krocka
- Körförbud** Inte tillåten att köra en bil eller annat fordon
- Lagstiftning** De regler och lagar som gäller
- Miljö** De yttre förhållanden som påverkar människor, djur och växter
- Mobiltelefon** En bärbar telefon utan sladd
- Motion** Träning av kroppen
- Nykter** Inte berusad; utan alkohol och droger
- Olycka** När bilar krockar, eller när en bil kör på en annan trafikant. Någon blir skadad
- Onykter** Berusad av alkohol eller andra droger
- Pakethållare** Liten "hylla" baktill på cykeln
- Permanent** För alltid, ständigt
- Plogbil** Lastbil som röjer undan snön
- Promille** En tusendel. Man mäter halten alkohol i blodet i promille
- Rattfylleri** Att köra bil eller annat fordon med alkohol i kroppen
- Reflex** Något som återkastar ljuset
- Registreringsnummer** Bokstäver och siffror på skylten som sitter fram och bak på bilen
- Ringklocka** Sitter på cykelns styre. Används för att signalera på andra trafikanter

Rullstol Stol som går på hjul

Samspela Att göra saker tillsammans på ett bra sätt

Sjukhus Plats, inrättning där sjuka vårdas

Skyddsanordning Något som ger säkerhet och trygghet

Skymning Tiden innan det blir mörkt på kvällen

Snövall Högar av snö längs med vägkanten

Spark Åkdon på medar som sparkas fram på snö och is

Stålvajer Lina av stål

Trafikant Person som färdas/tar sig fram i trafiken

Trafikförsäkring Försäkring som gäller för alla bilägare

Trafikregler De lagar och bestämmelser som gäller i trafiken

Trafikskola Körskola där man lär sig trafikregler och att köra bil

Trafiksäkerhetskamera Kallas även livräddare. Finns utplacerade vid de vägar där det sker flest olyckor

Trottoar Gångbana utmed gata

Tätort Stad, samhälle, by

Uppmärksam Läger märke till

Vajerräcke Ett staket av stållinor mellan vägbanorna som hindrar svåra olyckor och stoppar fordonet

Variabel Föränderlig, något som kan ändras

Varningsmärke Varnar dig för något som kan dyka upp i trafiken

Vindruta Fönsterruta som sitter framtill på bilen

Vinterdäck Däck med grova mönster som är gjorda för vinterkörning. Det finns vinterdäck med och utan dubbar

Vinterväglag När vägen är täckt av is eller snö. Det är halt

Vision Framtidsbild att sträva mot

Väjningsplikt Att sänka hastigheten och stanna om det behövs för att släppa fram en annan trafikant

Välbehållen Oskadad, hel

Älg Ett hjortdjur. Europas största däggdjur på land

Övergångsställe Markering med vita streck på gatan där de gående får gå över

Övningsköra Att träna bilkörning

Vägverket
781 87 Borlänge
www.vv.se vagverket@vv.se
Telefon: 0771-119 119. Texttelefon: 0243-750 90. Fax: 0243-758 25

Vägverket